

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 94/07-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupmi Okresného súdu Žilina, Okresného súdu Martin a Krajského súdu v Žiline v konaniach, z ktorých neboli vylúčení zákonní sudcovia týchto súdov prejednávajúci ich spory s účastníkmi P. Š. a Z. Š., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. januára 2007 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď. (ďalej len „sťažovatelia“) označená ako „*Podnet*“, ktorou namietali porušenie ich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupmi Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“), Krajského súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) a Okresného súdu Martin vo viacerých konaniach, v ktorých nevyhlásili zákonných sudcov z prejednávania ich vecí vedených proti P. Š. a spol.

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia sú účastníkmi viacerých konaní pred okresným súdom i pred inými všeobecnými súdmi. Tvrdia, že okresný súd je v ich veciach nečinný, pričom uvádzajú spisové značky 14 konaní vedených týmto súdom a štyroch vedených krajským súdom, v ktorých sú všeobecné súdy nečinné a voči sťažovateľom zaujaté (okrem Okresného súdu Martin), a tiež uvádzajú, že o ich námietkach zaujatosti nerozhodujú všeobecné súdy v súlade so zákonom. Zmieňujú sa o tom, že ich námietky sú oprávnené, pretože ovplyvňovanie konania sudcov a všeobecných súdov zo strany administratívnej pracovníčky okresného súdu je vo veciach, v ktorých sú účastníkmi jej manžel P. Š. a samotní sťažovatelia, evidentné. Uvádzajú pritom aj príklady z konaní vedených sp. zn. 4 C 119/05 a sp. zn. 4 C 214/06.

Podľa nich okresný súd *„nevytlúčil sudcov z konaní týkajúcich sa P. Š. a jeho manželky zamestnanej na tomto súde, preložením na iný súd na ktorom by nemala možnosť ovplyvňovania súdu a nemala by možnosť prístupu k listinám a veciam vzťahujúcim sa na jeho manžela a na ňu samotnú (...)“*.

Sťažovatelia v závere navrhujú ústavnému súdu, aby ústavný súd začal *„konanie o porušení práva podnecovateľov upravených v čl. 19 odst. 1, 2, 3, čl. 46 odst. 1, čl. 48 odst. 2 Ústavy SR*.

Po konaní vo veci samej navrhujú podnecovatelia, aby ústavný súd vyniesol toto uznesenie

Nevylúčenie sudcov a celého súdu z konaní vo veciach týkajúcich sa P. Š. a jeho manželky je porušením ústavného práva na ochranu svojich osobných, majetkových a zárobkových pomerov a porušením práva domáhať sa svojich základných práv a slobôd na nezávislom a nestrannom súde bez zbytočných prietáhov“.

Sťažnosť sťažovateľov nespĺňala náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 v spojení s § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predovšetkým z dôvodu, že k sťažnosti nebolo pripojené splnomocnenie pre advokáta na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom tak, ako to ustanovuje § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť neobsahovala návrh rozhodnutia (petit) vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (napr. III. ÚS 234/04, III. ÚS 120/05). Sťažnosť zároveň neobsahovala označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva a slobody. Ďalej sťažovatelia v sťažnosti nepreukázali, že pred tým, ako podali sťažnosť ústavnému súdu, vyčerpali opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na využitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd vo výzve na odstránenie nedostatkov podania zo 17. januára 2007 upozornil a poučil sťažovateľov o tom, aké predpoklady musí spĺňať kvalifikovaný návrh na začatie konania pred ústavným súdom, ako aj na skutočnosť, že ich sťažnosť tieto zákonom predpísané náležitosti nespĺňa. Vyzval ich, aby v stanovenej lehote nedostatky svojej sťažnosti odstránili (s poučením, ako je potrebné doplnenie náležitostí urobiť), pretože v opačnom prípade môže ústavný súd návrh odmietnuť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) alebo odložiť (§ 23a zákona o ústavnom súde). Sťažnosť sťažovateľov bola doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 7. a 9. februára 2007, súčasťou ktorých bola žiadosť sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Tieto podania boli opäť nejasne formulované, pričom sťažovatelia v nich opäť neodstránili nedostatky podania.

S prihliadnutím na zistené skutočnosti ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 94/07 zo 17. apríla 2007 žiadosti sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel s odôvodnením, že u sťažovateľov nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu na ich zastupovanie v ústavnoprávnom konaní o ich sťažnosti, a súčasne im dal možnosť do 10 dní od doručenia tohto uznesenia predložiť

splnomocnenie pre advokáta na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. V odôvodnení citovaného uznesenia taktiež uviedol, že v prípade nesplnenia tejto povinnosti bude ich sťažnosť odmietnutá pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Uznesenie bolo sťažovateľom doručené 14. mája 2007.

Na uznesenie ústavného súdu sťažovatelia reagovali podaním z 22. mája 2007 doručeným ústavnému súdu 25. mája 2007, avšak splnomocnenie pre advokáta napriek uvedenému nepredložili. V podaní uviedli, že nesúhlasia „s odmietavým rozhodnutím Ústavného súdu SR III. ÚS 94/07-15 zo dňa 17. 4. 2007, ktorým sú porušované ďalšie naše základné práva a slobody zakotvené v čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 19 odst. 1, 2, 3, čl. 46 odst. 1, čl. 47 odst. 2, čl. 48 od. 2 a preto žiadame aby Ústavný súd v našej veci konal a rozhodol a pridelil nám v zmysle čl. 47 odst. 2 aj právneho zástupcu v opačnom prípade budeme nútení obrátiť sa na Európsky súdny dvor (...)“.

Ústavný súd opätovne pripomína, že od povinného zastúpenia advokátom, ktoré vyžaduje ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, nemožno upustiť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Aj napriek tomu, že ústavný súd výslovne poučil sťažovateľov o tom, že ich zastupovanie advokátom je v konaní pred ústavným súdom povinné, čo ustanovuje aj § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, takéto splnomocnenie ústavnému súdu nepredložili. Ústavný súd sťažovateľov poučil aj o tom, že na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené tri predpoklady, a teda, že sťažovatelia musia o takéto ustanovenie požiadať, musia to odôvodňovať ich majetkové pomery a vo veci nemôže ísť o zrejmé bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V tejto súvislosti ústavný súd sťažovateľov upozornil na to, že všetky tri predpoklady musia byť splnené súčasne, a ak hoci len jeden z predpokladov nie je splnený, nemožno ich žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

Ústavný súd tiež sťažovateľov upozornil na to, že obsah ich sťažnosti, a to najmä absencia návrhu na rozhodnutie vo veci samej (resp. jeho nekonkrétnosť a nezrozumiteľnosť), neumožňuje v súčasnosti identifikovať, akým spôsobom (t. j. konkrétnym rozhodnutím, opatrením, zásahom, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou) mali uvedené všeobecné súdy porušiť ich označené práva, prípadne akých konkrétnych ďalších opatrení smerujúcich k náprave porušenia ústavnosti v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde sa sťažovatelia od ústavného súdu domáhajú.

Takéto nejasné podanie znemožňuje ústavnému súdu preskúmať aj predpoklady prípustnosti sťažnosti a dodržania lehoty na podanie sťažnosti (§ 53 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde) a napokon aj otázku jej prípadnej zjavnej neopodstatnenosti. Súčasne takéto podanie neumožňuje ústavnému súdu vymedziť rozsah, v ktorom by bolo možné

prijat' návrh na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom tieto procesné predpoklady sa skúmajú jednotlivo a konkrétne vo vzťahu ku každému napádanému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu. Navyše z obsahu podania ani z príloh nemožno vyvodit' priamu vzájomnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľov na jednej strane a výkonom právomoci označených porušovateľov týchto práv na druhej strane. Ústavný súd tiež uviedol, že u sťažovateľov ide o zrejme bezúspešné uplatnenie nároku na ochranu ústavnosti, a preto nemožno ich žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

Ak ústavný súd poučí sťažovateľov o ich procesných právach a povinnostiach v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy s cieľom poskytnúť im plnú možnosť na uplatnenie ústavnej ochrany ich základných práv a slobôd a poučí sťažovateľov o tom, ako treba opravu alebo doplnenie sťažnosti urobiť, je procesnou povinnosťou sťažovateľov a tiež v ich záujme výzvu ústavného súdu a pokyny na opravu alebo doplnenie sťažnosti v nej obsiahnuté rešpektovať (III. ÚS 120/05, III. ÚS 265/05).

V prípade nerešpektovania uvedenej povinnosti sťažovateľmi ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (obdobne napr. III. ÚS 199/03, II. ÚS 413/06).

Pretože sťažovatelia nepredložili ústavnému súdu v stanovenej lehote splnomocnenie pre advokáta a nesplnili ani podmienky pre jeho ustanovenie, rozhodol ústavný súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2007